



**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marek Zająkała**

Warszawa, dnia 3 marca 2011 r.

**Pan
Krzysztof Majkowski
Senator Rzeczypospolitej Polskiej**

LGD-4112-002-02-10
S/10/008

Dotyczy: skargi Pana Senatora z dnia 12 listopada 2009 r. w zakresie nieprawidłowości w wybranych segmentach zarządzania majątkiem Energa S.A.

Szanowny Panie Senatorze,

W nawiązaniu do ww. skargi Pana Senatora, uprzejmie informuję, że w celu jej rozpoznania Najwyższa Izba Kontroli w okresie od września do grudnia 2010 r. przeprowadziła kontrolę w: Energa S.A. oraz Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. (dalej: „EEO S.A.”).

Ustalenia powyższej kontroli nie potwierdziły zarzutów dotyczących nielegalności i niegospodarności działań EEO S.A. związanych z dokonywaniem zakupów węgla od Krex Sp. z o.o., sprzedażą w latach 2005-2010 (I półrocze) ubocznych produktów spalania firmie Bolster oraz zakupem Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o., a także dotyczących sprawowanego w tym zakresie nadzoru właścicielskiego przez Energa S.A.

1. Stwierdzono, że w okresie 2005-2010 (I półrocze) EEO S.A. zawarła z Krex Sp. z o.o. sześć umów na dostawy węgla. Łącznie w kontrolowanym okresie Krex Sp. z o.o. dostarczyła 811.008,75 ton węgla. Węgiel dostarczany przez Krex Sp. z o.o. spełniał wymagania technologiczne zainstalowanych urządzeń. Ustalono, że ilość oraz cena węgla dostarczanego w kolejnych latach były zgodne z warunkami określonymi w zawartych umowach. Wszystkie umowy na dostawę węgla zawarte z Krex Sp. z o.o. zabezpieczały

interes ekonomiczny EEO S.A. oraz zawierały zapisy regulujące kwestie dochodzenia wobec Krex Sp. z o.o. roszczeń, w tym z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, dokumentowania ilości i jakości dostaw węgla, jakościowych rozliczeń wtórnych, stosowanych rozliczeń oraz warunków płatności, a także kwestie dotyczące ewentualnych dodatkowych kosztów ponoszonych przez odbiorcę. Stwierdzono również, że w EEO S.A. kontrolowano prawidłowość sporządzanych przez Krex Sp. z o.o. faktur za dostarczany węgiel wykonując w każdym miesiącu tzw. rozliczenia wtórne (ilościowo-jakościowe). W oparciu o ww. rozliczenia wtórne Krex Sp. z o.o. wystawiała, na zasadach określonych w zawartych umowach, stosowne faktury korygujące na dostawy węgla. Faktury korygujące uwzględniały wykazywane przez EEO S.A. odchylenia jakościowe i ilościowe. EEO S.A. terminowo regulowała zobowiązania wobec Krex Sp. z o.o.

Cena jednostkowa energii wyprodukowanej z zakupionego od Krex Sp. z o.o. węgla była w latach: 2005, 2007, 2008 i 2009 wyższa od najwyższej ceny jednostkowej energii zakupionej od pozostałych dostawców węgla (o 0,07 zł/GJ w 2005 r., o 0,84 zł/GJ w 2007 r., o 1,77 zł/GJ w 2008 r. oraz o 1,65 zł/GJ w 2009 r.). W 2006 r. i w I półroczu 2010 r. cena ta kształtowała się na średnim poziomie w stosunku do pozostałych dostawców węgla i wynosiła - odpowiednio - 8,47 zł/GJ i 12,42 zł/GJ. W ocenie NIK zakup węgla od Krex Sp. z o.o. uzasadniony był jego wysoką jakością. Zawartość siarki i popiołu w węglu dostarczonym przez Krex Sp. z o.o. była niższa niż w węglu dostarczonym przez pozostałych dostawców, a jego kaloryczność była na średnim poziomie dostarczanego przez pozostałych dostawców.

2. Nie stwierdzono nieprawidłowości w procesie decyzyjnym związanym z zakupem przez EEO S.A. udziałów w Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o. (dalej: „EMG Sp. z o.o.” lub „Spółka”). Zakup udziałów EMG Sp. z o.o. przez EEO S.A. był zgodny ze strategią Grupy Kapitałowej ENERGA na lata 2005-2015, mającą zapewnić osiągnięcie pozycji lidera w zakresie budowy rozproszonych, w tym głównie odnawialnych, źródeł wytwarzania energii poprzez kontrolę procesu wytwórczego biomasy, kosztów tego surowca oraz kosztów logistycznych związanych z jego nabyciem oraz poprzez stabilizację na rynku jego dostawców.

Zarząd EEO S.A. przed podjęciem uchwały o nabyciu udziałów EMG Sp. z o.o. zapoznał się z wynikami badania ekonomiczno-finansowego oraz wyceną Spółki. Decyzja o zakupie udziałów poprzedzona została uzyskaniem statutowo wymaganej zgody organów Spółki. Cena zakupu udziałów nie przekroczyła wartości określonej w wycenie.

Wynikające ze zleconej przez Zarząd EEO S.A. analizy prawno-ekonomicznej występowanie w okresie poprzedzającym nabycie udziałów przesłanek postawienia Spółki w stan upadłości podnosiło ryzyko transakcji, ale równocześnie wpłynęło na obniżenie ceny udziałów.

- Umowę z Bolster Sp. z o.o. na odbiór ubocznych produktów spalania (dalej: „ups”) zawarto w dniu 6 kwietnia 2009 r., pomimo że podmiot ten nie posiadał zezwolenia na prowadzenie zbierania odpadów oraz ich transportowania, co naruszało przepis art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach¹, zgodnie z którym prowadzenie zbierania odpadów oraz transportu odpadów wymaga uzyskania zezwolenia. W okresie 30 kwietnia – 30 września 2009 r. w imieniu Bolster Sp. z o.o. odbioru ups dokonywali końcowi odbiorcy tego odpadu transportem własnym. Bolster Sp. z o.o. uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów w dniu 7 października 2009 r.

W umowie z Bolster Sp. z o.o. na odbiór ups, zawartej w 2009 r., nie określono deklarowanych ilości odbioru ups, co uniemożliwiło dochodzenie przez Spółkę roszczeń z tytułu niewłaściwej realizacji umowy polegającej na nieodebraniu 55,4 tys. ton popiołu lotnego (33,2% całości) oraz 865 ton mieszanki (1% całości). Bolster Sp. z o.o. prawidłowo dokumentowała odbiory ups oraz terminowo regulowała płatności z tego tytułu.

EEO S.A. w latach 2009-2010 stosowała identyczne stawki wobec wszystkich odbiorców ups wynoszące 17,00 zł za tonę popiołu lotnego i 2,00 zł za mieszankę popiołowo-żużlową. Jedynie w okresie 3 miesięcy 2009 r. (1 kwietnia – 30 czerwca) cenę popiołów lotnych obniżono na wniosek wszystkich odbiorców do 12,00 zł za tonę, co umożliwiło ich dalszy zbył do objętej kryzysem branży budowlanej.

- Najwyższa Izba Kontroli, w kontrolowanym zakresie, nie wniosła uwag do nadzoru właścicielskiego sprawowanego przez Energa S.A. nad spółką zależną EEO S.A. Zadania z tego tytułu były realizowane przez komórki organizacyjne Energa S.A. oraz poprzez przedstawicieli w Radzie Nadzorczej tej spółki.

do porażeniom
Marek Zajęt

¹ Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm.